Ч. 225 Субота 5 (17) жовтня 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Католицкий руско-народний союз.

(Конець).

По висланю зборами делеґациї до Є. Емин. Кардинала говорив пос. Барвіньский дальше:

А тепер позвольте, Сьвітлі Збори, хоч коротко глянути на культурний розвій нашого народу в Галичині і указати на задачі рускої інтеліґенциї, котрої головною основою і переважною частию складовою є наше вcч. духовеньство. Слова незабутного Маркіяна, першого будителя і сьвіточа галицких Русинів — „судило ся нам послідними бути“ ще й тепер не передавнили ся а також в національно-політичнім розвою руского народу мають своє значінє.

Коли инші народи славяньскі давно вже полагодили національне питанє, довели маси народні до повної національної сьвідомости і забирають ся тепер до рішеня у себе великих проблем суспільних; ми ще доси не можемо вийти з сеї національної блуканини, не вспіли ще осьвідомити народних мас, щоби не давали збивати ся з простого шляху народного, щоби дорожили своєю рідною мовою і народностию, щоби щиро і вірно стояли при руско-кат. Церкві і не давали послуху всяким баламутствам і підшептам. В нашій хаті, хоч вже 60 літ минає від почину нашого відродженя національного, немає ще ладу, нема певних і непохитних підвалин і се причина того національного розладу і розстрою в нашій суспільности, тої блуканини, того хаосу, се причини слабого поступу і розвою національного. А тимчасом заглядають до нашої хати зовсїм нові справи і питаня, які домагають ся з всею силою порішеня і полагодженя, справи економічні і суспільні, що вносять новий фермент, викликують новий заколот в рускій суспільности.

Тим способом справи комплікують ся і замотують ся, а рішенє і полагодженє їх утрудняє ся. Між иншими виринула на видівню селяньска або т. зв. хлопска справа. Тяжке економічне положенє селян наших напирає на них і спонукує їх шукати собі пільги, поправи своєї важкої долї. Однак непросьвітність наших мас народних спиняє їх найти праву дорогу, найти спосіб заради лихови, добити ся поправи сумного положеня економічного. Тим то в сїй важкій долї і безпорадности, дає наш селянин послух з одного боку тим, що раді-б ужити єго материялом до всесьвітної саламахи (прошу вибачити за слово), дарма, що ще свій прапор підмальовують для хвилевої декорациї руско-національною краскою. Але в практиці, в дійсности, єї фанатичні лжеапостоли змагають до зрушеня основ віри і народности, основ суспільного ладу, щоби на хребтах знівельованих і розʼяренних їх аґітациєю мас народних осягнути верховодство і самовладу.

З другого боку инші лжеапостоли вповають в маси народні маловаженє нашої Руско-кат. Церкви, погорду рідної мови рускої і народности, бажаючи їх втягнути в могучі круги панрусизму і російского православія.

Так отже наш добрий, щирий і релїгійний нарід, що кріпко держить ся в своїм консерватизмі, віри, предківских звичаїв і засад та основ суспільного ладу, нині опинив ся над пропастию, так сказатиб, між Сцілею і Харібдою, де єго заманюють сіренині голоси, обіцюючи єму рай на земли. Всї щирі Русини, всї справедшні приятелї руского селяньства, повинні поставити собі задачу, відвернути єго від сеї пропасти, подати єму помічну руку, принести єму пільгу, пораду і поміч в єго невідраднім положеню. А щоби се могло стати ся, щоб се можна перевести і доверши̂ти, потреба, щоби всї ті Русини зʼєднали ся до такої роботи народної — а в першій лїнії покликане до того наше патріотичне духовеньство, наші сьвященики яко природні і Богом настановлені провідники народу. Противники такої роботи для народу на основах релїгійних, католицких вже затревожені нашими починами і щоби перебити сю роботу, задуману в найщирішій волї, підоймають її на глум і кепкують з того, що ми творимо сторонництво клерикальне. Се відгомін того банкрутуючого на щастє жидівского псевдолїбералїзму, який на жаль через жидовське тїлу прасу німецку уділив ся також нашій суспільности і защіпив в частині рускої інтеліґенциї до віри і основ релїгійних байдужність. Однак мимо того головні підвалини не захитані. Ми не тілько не потребуємо соромити ся тої назви „клерикалїзму“, яка у тих псевдолїбералїв є назвою глумливою, насьмішливою. Противно, ми можемо і маємо право величати ся тим, що руский клер видав сьвіточів нашого народного відродженя, як н. пр. незабутного Маркіяна, що клир брав і бере все головну і вельми живу участь в культурнім розвитку рускої національности, руским письменьстві і всякій роботї народній, сего не перечать навіть ворожі духовеньству радикали. І ми сьвітскі Русини головно вийшли з клєру, з ним разом трудимо ся і хочемо трудити ся для подвигненя руского народу, тож назва надавана псевдолїбералами „сторонництво клерикальне“ не тілько для нас не соромна але почестна.

В цїлім краю обходили ми сего року ювілей тристалїтя важної і памятної для руского народу події, а кількадневні торжества в

---

2)

ГОЛЯНДСКА СПАДЩИНА.

(З німецкого — Вільгельма Фішера).

(Дальше).

Фроім замовк на хвильку, але нїхто не сьміяв ся з єго дотепу. — Ну, кажіть же, Фроіме, дальше, що стояло в тім завізваню? — допитували ся дальше слухачі. — Що ви читали?

— Я читав, — говорив він поволи — що в Амстердамі помер і там похований пенсіонований ґенерал, і що він не лишив анї вдовиції, анї дітий, анї внуків, але за то великий маєток, більше як сто тисячів золотих, і красні річи з волота і срібла та дорогі камінці і диаманти; — то, як кажу, дуже важна річ для молодого пана Ґрунера і єго свояків, та й для цїлого міста Аренштайн.

— Кажіть же бо, хто помер? Вийдьте раз з тим!

— Благородний пан Мельхіор Шмідт з над Рену! Він помер, а єго спадкоємці мають зголосити ся в Амстердамі з паперцями і квітками та відобрати собі ті гроші!

По тих словах настало загальне здивованє: лиш той, котрого то найбільше обходило, був якось на око спокійний, хоч єму серце забило ся живійше як звичайно і цїлий ряд гадок пересунув ся по голові: маєток, Мария, мати в достатках, велика боднарска робітня.

— А що-ж ви на то, пане Ґрунер, мовчите? — відозвав ся Фроім з докором; — скажіть бодай: Хухни менї в лице!

— Ну, та я вам ще подякую — відповів Генрих — але то так несподівано спало на мене. А ви може маєте при собі ту ґазету? —

— Ви менї не вірите? А хиба-ж було менї видерти пану баронови ґазету з рук, заким він ще єї прочитав? Але я єї читав, і записав собі імя того пана, до котрого мають зголосити ся спадкоємці — ось оно тут у мене. Я бідний жид, але у мене більше серця, як у вас — запишіть собі!

Генрих записав собі виразно: Пап Стівезанд, Кайзерсґрахт, ч. 113 і думав вже о тім, як би то за ту малу прислугу в так важній справі відплатити ся. Єму було прикро, що хтось сказав би, що невдячний і скупий, а всежтаки не мав охоти із свого скупенького зарібку платити щедро жож щей за пусту надію. То не штука бути щедрим, коли має ся гроший повні міхи. Хто на кождий гріш мусить в потї чола працювати, той певно возьме̂ єго два рази в руки, заким раз видасть, і не заслугує на то, щоби єго окупарем називати.

— Хто тут в нашій дїрі уміє по голяндски? — говорив Фроім дальше. — Хто чатає заграничні ґазети? Як би то не я було, бідне честне Фроім, але розумна голова, то і миш не винюхало би того велике спадщина і анї дудки не вернуло би до міста. А менї за не сказати хоч би „спасибі“!“

Генрих зачервонїв ся, але він був з тих спокійних людий, котрі не дадуть ся відвести від того, що раз узнали за добре, хоч би хтось з них насьмівав ся і не мав для них признаня. — Дякую вам за вашу ласку — сказав він — і я був би вам подякував, хоч би ви були не упімнули ся о то так по просту. Коли буду міг зробити і вам яку прислугу, то зроблено єї охотно. Коли дістану дійстно яку спадщину, а радше моя мати, то дістанете від кождої сотки, що припаде для нас, одного таляра. Ну, як, Фроіме, буде з вас?

Жид усьміхнув ся: Красні слова мій паничу, один процент, може вийти з того велика сума, а сьвідків на то єсть досить — Генрих з погордою здвигнув на то плечима — але я волів би четвертину з того готівкою зараз!

Годї! — відповів Генрих усьміхнувшись. — Як же нам єї обчислити? Прецї не знаємо ще анї цїлої суми, анї того, що на нас припаде.

— Вам, пане, належалось би мати гроші, бо ви умієте держати їх в руках — сказав на то Фроім. — Нехай буде і так, я і за то вже наперед дякую.

— Але кілька фляшок вина чей заплатиш? — відозвали ся тепер знакомі до Генриха.

— За що? За пусту надію? — спитав він встаючи: анї одної чарки!

— Але я заплачу? — відозвав ся якийсь веселий голос. Веселий кравець увійшов як-раз до города і довідав ся зараз о всїм. — Фроіме,

нашій столиці були вінцем сего сьвяткованя. Всч. духовеньство ложило тут много труду і праці, а посів сей певно не остане для рускогo народу, іменно для рускогo селяньства і міщаньства без добрих наслідків і видасть гарні плоди. В звязи з сими памятними торжествами зробім почин і положім підвалини до нашої народно-політичної і економічної роботи і орґанізациї, з'єднаймо ся до тої праці, до якої взиває нас сумлїнє народне, щоби не знищено сего посїву зробленого нашим клиром, бо ворог не спить, а старає ся всїяти кукіль і заничистити народну ниву. Приманливими окликами стараюсь ся обаламутити легковірну руску суспільність, що ми ставуши на основах віри католицкої і забираючись до роботи орґанічної на тих основах, нібито вже тим самим покинули народні основи. Ні! основи католицкої віри не тільки не виключають роботи національно народної, але дають їй ті певні, тривалі, несхитні підвалини, на яких гарно розвине ся робота і орґанізация для рускогo народу і запевнить єму щастє і добру долю.

Отже з тою щирою і чистою думкою, з якою всї щирі і вірні сини Галицкої Руси збирали ся і єднали ся відсьвяткувати віконамятну подію, з'єднаймо ся і злучім ся, щоби дбати про релїґійно-моральні, национально-народні і економічні справи рускогo народу в Галичині, а іменно для подвигненя рускогo селяньства і міщаньства на основах католицких. Хто такої думки, що се шкідливе для рускогo народу, сего ми не силуємо приставати до нашої роботи, але і не виключаємо і не відтручаємо нікого, хто стане до сеї роботи для самостійного розвитку культурного рускогo народу в Галичині на основах католицких (бо нашу роботу бажаємо присьвятити Галицкій Руси). Таку основу роботі політичній поклала вже декларация соймова в р. 1890, тільки не переведено єї в житє, не утворено для виконаня сеї декларациї потрібної і конечної орґанїзациї. Такої орґанїзациї потрібно конечно і для успішного веденя справ політичних в тїлах законодатних і автономічних, для інформациї і контролї сеї роботи і ми не тільки не ухиляємо ся від того, але навпаки бажаємо і можемо лише бути вдячні за се, а коли буде така контроля і директива на основі орґанїзациї переведеної, то можна буде іти певною дорогою. Тим то іменем комітету позволю собі предложити Сьвіт. Зборам проєкт статута товариства політичного для Галичини „Католицкий руско-народний союз", з просьбою, щоби Сьвіт. Збори перевели над тим предметом розправу. А щоби ся розправа довела до бажаної мети і положеня основи для орґанїчної роботи, позволю собі висловити просьбу, щоби розправа вела ся над цїлию товариства, а подрібні постанови формальні статутові принято після виробу комисиї статутової.

Дальше позволю собі предложити Сьвіт. Зборам внесене: Сьвіт. Збори зволять вибрати тимчасовий комітет з 10 членів і 5 заступників, котрий займатись буде виконанем ухвал сих Сьвіт. Зборів, як і веденем всїх справ означених статутом аж до затвердженя статута і введеня в житє сего товариства.

По сїм приступлено до читаня статутів. Референт, др. Коцовский, зазначив насамперед, що рік 1890 становить в нашім житю народнім важну хвилю і порівнав сю хвилю з 1848 роком. В 1848 р. — казав бесїдник — справа руска не була анї правительству, анї для самих Русинів вповні ясна; крім того Русини тоді не були ще приготовлені до житя політичного. В 1890 р. зроблено важний крок наперед. В сїм роцї правительство австрийске звернуло ся в перве до Русинів-народовцїв. Русини-народовцї відкликнули ся на сей зазив, а той відклик знайшов дуже прихильний відгомін в краю, чого доказом були численні адреси довіря. Русини-народовцї мали тепер можність до систематичної, політичної дїяльности. Можна єї було вести і без зазиву правительства, але нїхто не заперечить, що богато лекше і з богато більшим успіхом можна вести таку дїяльність тогди, коли правительство само від себе заявляє охоту зближеня і порозуміня, як коли правительство держить ся безучастно або опірно.

Бесїдник звернув відтак на ті закиди, які роблено свого часу тим, що увійшли в контакт з правительством і доказував, що ті закиди були і несподївані і неясні, та кождий мотивував їх инакше. Порозумінє чи тїснїйшого чи ширшого кружка людий не може в нїчім шкодити успішній внутрішній роботї загалу. Пос. Романчук зараз по виступленю в Соймї звернув увагу на то, що лиш при усильній внутрішній дїяльности принесе таке виступленє пожадані наслїдки. Не досить звертати ся до правительства, треба при тім і орґанїзациї і позитивної працї, бо лиш тогди можливе яке небудь відношенє до правительства: чи порозумінє з ним, чи опозиция. Опозиция сама по собі не єсть ще нїяким лихом; але у нас опозиция стала чисто особиста. Опозиция ся поставила собі для самої себе цїлию, а як була ведена, найлїпшим доказом віче в Станиславові, де втягано в зовсїм невластивий спосіб в дискусию особу Є. Емін. Кардинала. Від 1890 р. не зроблено для позитивної, політичної дїяльности нїчого. Нїхто навіть не веде якої небудь евіденциї наших справ, бо сили одиниць до сего за слабі, а противникови дає ся нагоду мішати ті одиниці з самою народною справою. Настав у нас час повного розладу і непорозуміня; многі щирі люди з провінциї не знали куди звернути ся чи за інформацию, чи щоб порозуміти ся до якої небудь спільної дїяльности. Отсе були причини до завязаня товариства політичного, котрого статути мають бути тепер передискутовані.

По сих мотивах завелась дискусия насамперед що-до самої назви товариства. Оо. Громницкий і Гузар промавляли за тим, щоби вже в назві зазначити католицкий характер товариства. Притім піднїс о. Гузар, що „Дїло" зробило сьвященикам закид, що католицизм єсть у них щось нового. — Крил. о. Пюрко звернув увагу на то, що католицкий характер товариства єсть вже зазначений в §. 2. статутів. — О. Сьвітенький предложив, щоби товариство називало ся „Католицкий руско-народний союз" і се внесене ухвалено.

До §. 2 поставив пос. Вахнянин поправку, щоби по слові „народні" додати слово „політичні". Поправку принято. §. 3 о способах до осягненя цїли товариства (збори, віча, відчити; товариські сходини, ширенє часописи признаної орґаном товариства, удержуванє власної друкарнї і т. д.) принято без дискусиї. — §. 4 о членах товариства принято на внесенє пос. Каратницкого після проєкту з малою поправкою стилїстичною. — При §. 9 (о виборі голови) дир. Цеглиньский промавляв за тим, щоби вибір полишити загальним зборам. Єго підпер крил. о. Подолїньский. О. Юрик був за тим, щоби вибір голови полишити видїлови. Остаточно ухвалено сей параґраф більшостию голосів після проєкту (видїл вибирає голову). — §. 10 і 11 принято після проєкту з малими поправками стилїстичними. — Дальші §§. 12, 13, 14, 15 і 16 ухвалено після проєкту. На тим закінчено читанє статутів, а присутні підписали статути, а богато з них зложило зараз і складки на руки тимчасового касиера о. Юрика. — Наконець виголосив ще дир. Цеглиньский гарну бесїду на темат щирого і ревного дїланя в дусї ідей завязаного товариства.

серденько, чи то правда? — спитав він схопивши малого чоловічка обіруч за плеча. А коли той сказав, що правда, крикнув він з радости: Славно!... Пане господарю! Цїлу бочівку на мій рахунок, нинї цїле товариство моїми гостями.

— Май розум, Іване! — упоминав єго Генрих. — То все ще може бути неправда, а тобі так тамо треба крейцара як і менї.

— Ще більше, любчику! Але не бери менї того за зле; з тебе добрий хлописко, ти менї нераз поміг в бідї, ти лиш трохи плохий, трохи за оглядний і не до забави. — Ну, що дасте там вина, чи нї?

— Памятай на....

— Я не памятаю о нїчім, лиш о голяндских дукатах повними міхами. Напий ся з нами!

Я веселий Іван
При винї я собі пан!
Чи то смуток, чи то злість
Мене їсть,
Тогди в мене кождий гість.
Пий, гуляй, нїчо не дбай!

Він вдарив кулаком об стіл, що аж фляшки і склянки забренїли а Генрих здвигнув на то плечима і вийшов з города. Єго аж гидила така легкодушність, а крім того знав, що Мария буде вертати з вечірнї і він хотїв стрітити ся з нею. На подвірю стрітив ся з грубим властителем господи, котрий масненько промовив до него: То, пане Ґрунер (звичайно бувало лиш само „Ґрунер"), весела новина. Але без видатків не обійде ся. Адвокати, писарі, подорож — коли-б вам треба того, що найважнїйше, от так яких двайцять, трийцять таляриків, то я вам охотно вигоджу.

— Спасибі за ласку! Але я не хочу так на пустий вітер довгів робити. Пораджу ся ще мого стрия Йосифа. До звиданя!

Гостинник подивив ся ще за ним, а відтак сказав сам до себе: Так то звичайно буває. Кому хотїло би ся позичити гроший, той не хоче їх брати, а хто би їх взяв, той не може їх дістати. — Відтак понїс ще кілька порожних склянок до города, бо безплатна бочівка звабила ще більше гостий, точно так, як би они то занюхали.

Генрих пішов тимчасом чим скорше і мав ту радість, що ще стрітив Марию як-раз на торговици та відвів єї недалеко до дому. А то була дївчина з личком як у сьвятої, хоч з єї великих очий, коли єго витала, виглядала таки немала охота сьвітової розкоші. Він, чи боячи ся, щоби не розбуджувати надії, котра може не сповнити ся, не згадував нїчого. Але відтак подумав собі: Та она і без тебе довідає ся! — та коли пращали ся, шепнув їй: Не трать надії, Марийко, може вже незадовго буде менї можна поговорити яке слово з твоїм татом. — Она усьміхнувши ся гірко на то покивала головою: Тепер нема на то надії ще більше, як давнїйше. Они в послїдних часах стали вже такі недобрі на мене, як ще нїколи. Бувай здоров, треба іти до хати! — Стиснула єго за руку, оглянулась ще раз за ним і на тім скінчило ся на нинї єго скромне щастє любови.

По дорозі вступив він до свого стрия. Той задля недїлї позволив собі також склянку вина, але яко чоловік ощадний сидїв з своїм старшим сином дома і пив, то було дешевше. Попросив також і свого братанича випити, але не конче тим образив ся, коли той не хотїв пити. Несподївана весела новина дуже єго розворушила. — Петре — сказав він — подай то зараз до нашої ґазетки, відтак більші ґазети вже самі передрукують то з неї. А то менї як раз дуже на руку, я би дуже того хотїв. Напишу зараз по доставу до Кобленциї. Може тепер дадуть нам якийй додаток і зробимо добрий інтерес. Чей і не зажадають кавциї, котрої менї в сїй хвили дуже трудно роздобути.

— Але-ж стрийку — відозвав ся на то Генрих — та-ж то річ ще зовсїм непевна.

— Я то знаю, братаниче, так само як і ти, але я купець а ти нї, в тім ріжниця. Кредит значить тілько або й більше як готові гроші. Сама надія на сто тисячів золотих, пось варта, і спусти ся на мене, я вже з того зроблю, що лиш буде можна. — Напий же ся вина! Нинї можемо вже собі позволити. Петре, принеси-но ще одну фляшку!

— Я хотїв з вами порадити ся, що би насамперед робити.

— Що робити? Річ зовсїм проста. Напишу до барона в Ґодесберзї, чемненько, дуже чемненько, з поважанем і покірно, і завсїгди готовим до услуги. А відтак — Петре! подай зараз до ґазети: „Просить ся всїх інтересований на — ну, на коли? завтра понедїлок, то у мене засїданє, на позавтра також годї, отже — на середу о третій годинї по полудни зійти ся разом в гостинници під сонцем". Там будемо могли поговорити, а до того часу я о тім подумаю і можу дістати відповідь з Ґодесберґа. Ну, вже давно не чував я такої доброї новини. Що, ти, братаниче, хочеш вже іти? Та-ж напий ся вина — оно щось трохи мутне, але незле; треба буде спустити єго до иншої бочки.

В довгій дорозі домів мав Генрих досить часу до роздумуваня. — Гроші то велика сила! — думав він собі — коли вже непевна надія на них робить так великий вплив. Фроїм стелить

Новинки.

Львів дня 16 жовтня 1896.

— **Обовязані до служби в загальнім ополченю** проживаючі у Львові мають всї зголосити ся до контролї в маґістратї від 20-го до 21-го с. м. в ратушевій сали в урядових годинах. Хто не міг би зголосити ся, то буде мати другий речинець 5-го або 6-го падолиста.

— **Руско-народний театр** оголошує такий порядок вистав в Городенцї: ві второк 20-го с. м. (перше представленє) народна комедия „Вихованець", в четвер 22-го опера народна „Запорожець за Дунаєм", в суботу 24-го комічна оперета народна „Перехитрились".

— **Нова читальня „Просьвіти"** отворила ся дня 4-го с. м. в селї Вислобоках, львівского повіта.

— **Депутация міста Львова**, зложена з президента дра Малаховского, віцепрезидента п. Шавера і радника маґістрату п. Лишковского їздила в послїдних днях до Відня, щоби вставити ся у пп. Мінїстрів в справах: будови школи кадетів, критої галї на двірци зелїзничім, получення улицї Жовківскої з Замковою, в справі аренди акцизи і вкінци в справі перенесеня карного дому з міста на Клепарів, а збуреня нинїшної вязницї в містї, та розпарцельованя і забудованя того місця. Пп. Мінїстри приймали депутацию дуже прихильно і обіцали їй по можности полагодити успішно для міста порушені справи. Лише що-до критої галї заявив п. Мінїстер ген. Ґутенберґ, що не годить ся на гой проєкт, бо галя коштувала би яких 900 тисяч зр., а не була би виґідна. Криті галї добрі на т. зв. кінцевих стациях (Kopfstationen) де можуть бути закриті з трех сторін. Стация у Львові перехідна, то й галя мусїла би бути отверта, а в наслїдок того продуви, дощ, а в зимі замети снїжні були би прикрі для публики. Обширне справозданє з тої подорожи і авдиєнций у пп. Мінїстрів зложив др. Малаховский на вчерашнім засїданю міскої ради.

— **Посьвященє „Дому працї" у Львові** відбуло ся передвчера по полудни. Дотеперішний будинок „Дому працї", що стоїть при ул. сьв. Софії купило місто Львів, а новий будинок побудовано при ул. сьв. Петра коло Личаківского кладовища. Той дім побудовано по половинї з добровільних датків, а будував его радник намістництва п. Гавришкевич. В „Домі працї" містить ся тепер 72 старцїв і 28 старушок, в вiцї від 50 до 80 лїт, по більшій части підупавших ремісників, що дістають крім повного удержаня по 3 до 10 кр. денно. Видатки на удержанє приміщених в „Домі працї" виносять річно 14.000 зр., до чого причиняє ся місто і край підмогами по 1200 зр. річно і галицка каса ощадности квотою 600 зр.

— **Безіменний добродїй** зложив оногди в бюрі президиї маґістрату львівского у радника п. Люкаса в облїґациях краєвих около 11.000 зр. з призначенєм на добродїйні цїли. Подрібні розпорядженя застеріг собі той безіменний на пізнїйше і не хотів під нїяким услівєм виявити свого імени

— **Самоубийство.** В Раддові застрілив ся жандарм Гринько Гуцул. Самоубийник терпів від якогось часу на розстрій нервів.

— **Крадїж на зелїзници.** На стациї Дембица украдено сими днями зі столика в експедитї квоту 235 зр. призначену на запомоги для функционарів зелїзниції. Заряджено строге судово-карне слїдство.

— **Огнї.** Великий огонь вибух около півночи в Бродах дня 13-го с. м. і знищив 11 домів. Огонь займив ся зі стайнї, здаєть ся з неосторожности і лиш завдяки енерґічному ратункови сторожі огневої та спокійному воздухови обійшло ся на таким нещастю. В огни погоріло 5 коров.

— **Убийство.** В Карові, равского повіта, убили селяни Семка Стружа, звістного і кілька разів судово караного злодія. — З Самбірщини пишуть: Господаря Петра Невядомского в Дубрівцї коло Самбора побили легко в коршмі підчас суперечки Антін і Войтїх Шаньскі. Побитий пішов до дому, а знаючи, що Шаньскі будуть переходити попри его загороду, вийшов з цїпом на дорогу і ударив ним Антона Шаньского. Ударений видер цїп з рук Петра, а коли той хотів утїкати в поле, оба Шаньскі дїгнали его і так побили, що він по кількох годинах номер. Убитий мав в кількох місцях розбитий череп, в мозку найдено кілька відломків кости. Войтїха Шаньского арештовано, Антона-ж не можна було арештувати зараз, бо его покликали до войскової служби.

— **Віденьский уряд конскрипцийний** покінчив вже обчисленє всїх виборців до ради державної. Тою працею було занятих 278 секций і они в 31.521 домах (вчисляючи в то касарнї, монастирі, шпиталї, двірскі будинки) виставили 305.108 особових карт. З між списуваних виказало ся 204.339 осіб віком, австрийским горожаньством і потрібним часом замешканя в окрузї Відня, а дехто може се ще зробити в дорозї реклямациї.

— **Черновецкий маґістрат** видав дуже хосенне розпорядженє, котре мало би велику вартість, коли би его держали ся. Именно сконстатовано, що в голярнях уживають неочищених, а часом навіть заржавілих бритв і що в парнях, де підлога ховзка, голять, хоч дуже легко може лучити ся нещастє. Отже маґістрат розпорядив, що в парнях взагалї не вільно голити; в голярнях має ся перед кождоразовим голенєм бритви вичистити карболевою водою; коли бритвою втне ся тїло, то сейчас має ся то місце обложити карболевою ватою і гостеви порадити лїкарску опіку.

— **По американьски.** Ширшюча еманципация женщин в Америцї приносить нам що дня щось нового. Але вершком ёї буде здаєть ся уведенє судженого. Особи: Юлїй Сльотер — труслитвий і встидливий суджений, Анна Пікерінґ — молоденька, гарна, до того ще й богата. Юлїй недомагає щось на серце, тому батько заборонив ему, 36-лїтному молодцеви женити ся! В батьківскім домі в Ню-Джерсї недужого Юлїя доглядала якась стара тїтка. Але панна Гандзя Пікерінґ засїла ся і одної днини, коли грізний тесть поїхав до Нового-Йорку, она заїхала перед дім, мимо сильного супротивленя тїтки велїла винести жениха, поїхала з ним до сьвященика і той без проволоки повінчав молоду пару. Від тої хвилї недуга серця у Юлїя Сльогера майже щезла, а Анна Пікерінґ каже, що то она его вилїчила.

Телеґрами.

Відень 16 жовтня. В комісиї буджетовій висказав ся пос. Бер за амортизацийною позичкою на інвестициї. Мінїстер др. Білиньский був за тим, щоби позичка була не амортизацийна, бо она єсть для державы корнстнїйша. Предсїдатель комісиї пос. Рус. висказав ся за тим, щоби не вести дискусиї полїтичної а обмежити ся до обговореня самого буджету. На то сказав молодоческий пос. Пацак, що Молодочехи будуть голосувати против буджету і вискажуть свої жалї при нарадах над фондом диспозицийним.

Відень 16 жовтня. Мінїстер фінансів заявив в комісиї буджетовій, що постарає ся о то в мінїстерстві справ внутрішних, щоби закон о відшкодованє в нещастях елементарних був переложений на мови краєві.

Цетинє 16 жовтня. Розпущена чутка о намірении гостинї князя чорногорского у Папи єсть видумкою.

Інсбрук 16 жовтня. Поспішний поїзд переїхав вчера рано на шляху Зальцбурґ-Айґен два звязані з собою вози і покалїчив тяжко будника а візника лиш легко. Більшого нещастя не було.

ся червяком! Я у него „нанич" з заду і з переду. Гостинник сам менї суне в руки позичку, а мій стрий вже й вином мене частує — та він і коли инде частував, — але тепер таки й силує мене та каже ще й другу фляшку приносити, рахує вже наперед на добрий інтерес, хоч ще єсть лиш надїя. Може би наконець таки найлїпше було, щоби я, скоро то буде в ґазетї, пішов до пана Блюма, хто знає, ану-ж він таки зараз віддасть за мене Марию.

Дома повитала его мати, як звичайно, радо і незадовго засїли до скромної вечері. Але й єї розворушила несподївана вість. — Богу нехай буде честь і хвала! — сказала она — він вислухав мою молитву за тебе так, як я того й не сподївала ся. Бідний хлопчиско, як то сумно вибирав ся він в дорогу, в широкий сьвіт, а тепер его щастє спало на внука его сестри. Тепер можеш вже сьміло....

— Але-ж мамо, — перебив їй Генрих — ви так говорите, як би спадщина була вже у нас в кишени. Я вас не розумію, ви прецї завсїгди такі спокійні. Хиба-ж то все не може ще бути неправдою?

Коли Фроїм каже правду, то нї! Та бо й ти не будь такий дуже недовірчивий. Імя Мельхіор не таке звичайне. Ах, ще стоїть менї перед очима бідний хлопчище, як він встидав ся плакати, хоч так ему на плач збирало ся, а добра бабка також плакала. Она богато для него робила, як рідна сестра, як мати обходила ся з ним, за то тепер тобі заплата.

Серед сумних гадок і гордих надїй минув вечер, а Генрих набрав поволи також віри в красшу будучність.

Слїдуючі дни надавали ему ще більшої певности. Велика новина розійшла ся скоро всюди, а кождий, з ким він лиш зійшов ся, желав ему щастя. Єго, що правда, всї любили і старі і молоді, але такої прихильности, такої дружности він ще нїколи доси від людий не зазнавав. А що найлїпше це его ждало. Коли за якоюсь орудкою зайшов знову до Блюмов хати та хотів піти на подвірє до бочок, заклика̂в его господар ласкаво до своєї маленької канцеляриї, подав ему руку і пожелав щастя. — Гроші приходать вам як-раз в пору. Збільшите тепер свою робітню.... приймете челядника.... ожените ся....

— Хиба тепер, або нїколи! подумав собі Генрих — та-ж він сам менї піддає. — А любов прецї і скромному додає сьмілости. А всежтаки зацокав ся і почервонїв ся, коли так нараз признав ся, що любить Марию.

Пан Блюм допоміг ему і сказав: Я то вже давно щось покмітив, та й против вашої особи не маю нїчого. Але бідного зятя не хотів би я мати. Менї видить ся, що моя жінка і донька у себе в своїй комнатї — може підемо до них?

Генрих так як стояв, в одїню від роботи, пішов за ним і аж в голові крутило ся ему від радости, коли по благословеню родичів обняв Марию яко свою суджену.

На хвилю щез і у него весь сумнів. Коли такий досьвідний чоловік, як пан Блюм уважає то за правду, то не може бути в тім нїякої обмани; коли він его має за богача, то видко, що він єсть таки ним.

(Дальше буде.)

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.